

# Саможертвата като индивидуална потребност на АЗ-а

Публикувано от Simonsita на 02.02.2010, 18.57

## САМОЖЕРТВАТА КАТО ИНДИВИДУАЛНА ПОТРЕБНОСТ НА АЗ-А В СТИХОТВОРЕНИЕТО

### " ДО МОЕТО ПЪРВО ЛИБЕ "

-----

Стихотворението „До моето първо либе” на Христо Ботев е израз на възторжени чувства разкриващи една дълбока драматична изповед на изстрадалия вечно търсещ правилния път лирически герой. Герой изправен пред трудната дилема, дали да запази и да съумее да съхрани любовта си или да жертва чувствата си като се посвети на родината си. Произведението ни отвежда към едно непреодоляно страдание, явяващо се като лична съдба на един младеж. Бурята от негативни емоции, достига изповедника, като го призовава да изкаже решението си в отговор на въпроса „Би ли се жертвал в името на родината?”. Ботевият лирически Аз събира в душата си мрачните мигове на преживяно страдание и съумява да направи категоричния избор, а той е да се жертва в името на родината – далеч от своето либе.

Стихотворението ни отвежда към може би най-трудния житейски избор на революционера:

Остави таз песен любовна

не вливай ми в сърце отрова.

Човек за когото смъртта и свободата са избраният път, не може да се обръща към миналото нито може да предпочита личното щастие пред съдбата на цял един народ. Любовта като най-висша човешка ценност, постепенно достига до едно друго – различно измерение. От любов към близките и либето тя се трансформира в любов към народа и родината. Това се явява и неговият категоричен път към откриване на идеала. Влюбената душа е заробена, защото оковите на чувствата са най-страшни и могат да замъглят погледа на боеца за свобода. За него е немислимо да гради личното си щастие на фона на поробената си родина. Единственото решение на бореца е да извоюва свободата в битка, жертвайки живота си:

И смъртта ѝ там мила усмивка,  
а хладен гроб сладка почивка!

Смъртта изнемва функциите на либето, а гробът – полагаането в майката земя, е като връщане в майчината утроба. Това е единственото място, в което бореният непримирим дух може да намери покой.

Саможертвата за лир. говорител има странно тълкуване. Обратно на всички правила за щастлив и спокоен живот, той прави подвиг, които преобръща живота му – отрича се от либето, за да спаси народа си. Защото е разбрал и осъзнал, че любовта не може да се осъществи без свободата - жизнено важният елемент за постигане на душевен уют. Затова и той не иска либето му да бъде пречка по пътят, който си е избрал: „О, махни тез думи отровни!” Бунтовникът не позволява нищо и никой да му бъде пречка в съдбата, която сам си е избрал. Той е прозрял, че природата го е създала да бъде такъв какъвто е – жертва в името на родината. Той няма право да бъде щастлив, няма право да изписва усмивка на лице, няма дори право дори да си мисли за любовта като негова потребност докато неговите поробени събратя скърбят. Това се изразява в прозрачността на духа и тъжните му емоционалните преживявания. Надеждата е мъртва, вярата е без стойности. Царува само безнадеждност в душата на лир. герой, отчаян от мисълта, че душата е лишена от интимния уют на любовта:

Остави таз песен любовна,  
не вливай ми в сърце отрова  
...  
в тез гърди веч любов не грее  
и не можеш я ти събуди...

Смърт в името на живота и живот заради красива жертвена смърт - това е саможертва в името на родината за Ботевият лир. герой. Силата е в саможертвата, в надмогване на страданието и приижда от потребността му да бъде свободен.

Духовната сила на човек се проявява в желанието му да се бори с превратностите на съдбата. Лирическият герой е проумял, че единственият начин да достигне до щастието е да се жертва за национална свобода, дори това да означава неговата гибел!

Image not found

© 2010-2024